

Resp. **Agatha Christie** este cunoscută în întreaga lume drept „Regina crimei“. A scris 80 de romane polițiste și volume de povestiri, 19 piese de teatru (dintre care *Cursa de șoareci* este cea mai longevivă din istorie) și șase romane publicate sub pseudonimul Mary Westmacott.

Celebrul Hercule Poirot – cel mai cunoscut detectiv de la Sherlock Holmes – apare încă din primul roman al Agathe Christie, *Misterioasa afacere de la Styles*. Poirot și Miss Marple, bine-cunoscutul personaj imaginat de scriitoare, au devenit faimoși la nivel mondial și au făcut subiectul multor filme realizate pentru marele și micul ecran.

Agatha Christie a mai scris volume de nonficțiune, o autobiografie, dar și povestiri amuzante despre numeroasele expediții în care a participat alături de soțul ei, arheologul Max Mallowan.

A murit în 1976.

AGATHA CHRISTIE

JOCURI DE OGLINZI

Traducere din limba engleză de
ROXANA GHIȚĂ

LITERA
București

CAPITOLUL 1

Doamna Van Rydock se dădu câțiva pași înapoi din fața oglinzii și oftă.

- Ei bine, va trebui să mă mulțumesc cu asta, șopti ea. Cum ți se pare, Jane?

Miss Marple cântări din priviri creația Lanvanelli.

- Mi se pare o rochie foarte frumoasă, spuse ea.

- Da, merge, încuviință doamna Van Rydock și oftă din nou. Dă-o jos de pe mine, Stephanie, adăugă.

Servitoarea, trecută de prima tinerețe, cu părul cărunț și gura mică, încrețită, trase cu grijă rochia peste brațele întinse ale doamnei Van Rydock.

Doamna Van Rydock rămase în picioare în fața oglinzii, în furoul din satin de culoarea piercii. Corsetul îi scotea corpul în evidență. Gleznelor fine și gambele încă suple îi erau strânse în ciorapi de nailon. De la distanță, fața ei, acoperită cu un strat gros de pudră și tonificată constant cu ajutorul masajelor, avea un aer aproape copilăros. Părul bătea spre un albastru asemănător cu cel al hortensiilor și era aranjat impecabil. Uitându-te la doamna Van Rydock, ar fi fost

aproape imposibil să îți imaginezi cum ar fi arătat fără toate acele artificii. Tot ceea ce banii puteau face fusese făcut pentru ea – totul însoțit de diete, masaje și exerciții regulate.

Ruth Van Rydock aruncă o privire spre prietena ei.

– Crezi că ar ghici cineva că noi două avem practic aceeași vârstă?

Miss Marple răspunse pe un ton loial.

– Cu siguranță nu, spuse ea cu o convingere în glas menită să o liniștească pe doamna Van Rydock. Știi, mă tem că în fiecare moment îmi trădez vârsta!

Miss Marple avea părul cărunt, fața rozalie, moale, brăzdată de riduri și ochii inocenți de un albastru clar. Părea o bătrânică foarte plăcută. Nimeni nu ar fi pretins însă același lucru despre doamna Van Rydock.

– Da, Jane, cred că asta faci, spuse doamna Van Rydock și un zâmbet răutăcios îi apăru dintr-odată pe buze. Și eu la fel. Doar că nu în aceeași manieră. „E incredibil cum se menține în formă baba aia.“ Asta spun oamenii despre mine. Dar ei știu că sunt o băbătie! Și, Doamne, chiar așa mă simt!

Apoi se prăbuși pe scaunul tapițat cu satin matlasat.

– Totul e în regulă, Stephanie, spuse ea. Poți să te retragi.

Stephanie strânse rochia și ieși.

– Draga de Stephanie, spuse Ruth Van Rydock. Lucrează pentru mine de peste treizeci de ani. Este singura femeie care știe cum arăt în realitate. Jane, vreau să vorbesc cu tine.

Miss Marple se aplecă ușor în față. Figura ei păru să devină dintr-odată receptivă. Nu se încadra foarte bine în peisajul dormitorului de hotel, decorat cu obiecte scumpe. Era îmbrăcată în negru, ușor demodat, purta o geantă mare pentru cumpărături și părea o doamnă în toată puterea cuvântului.

– Îmi fac griji, Jane. Pentru Carrie Louise.

– Carrie Louise?

Miss Marple repetă numele îngândurată. Auzul acestuia o purtă înapoi în trecut.

Pensionul din Florența. Ea însăși, micuța englezoaică crescută în vecinătatea catedralei. Cele două fete Martin, americance, care o fascinau prin modul lor bizar de a se exprima, prin felul lor direct de a aborda lucrurile și prin energia debordantă. Ruth, înaltă, energică, stăpâna lumii. Carrie Louise, mărunță, delicată, cu o privire melancolică.

– Când ai văzut-o ultima dată, Jane?

– O, nu am mai văzut-o de foarte mulți ani. Cred că de cel puțin douăzeci și cinci. Sigur, încă ne trimitem felicitări de Crăciun.

Un lucru tare ciudat, prietenia! Ea, tânăra Jane Marple, și cele două americance. Drumurile lor în viață s-au despărțit după scurt timp, însă vechea

afecțiune a persistat: scrisori ocazionale, felicitări de Crăciun. Ciudat că Ruth, a cărei casă sau mai degrabă case fusese America, a fost sora cu care s-a întâlnit cel mai des din ele două. Nu, probabil că nu era deloc ciudat. Lă fel ca majoritatea americanilor din clasa ei socială, Ruth era cosmopolită, venea o dată pe an sau o dată la doi ani în Europa. De la Londra la Paris, apoi pe Rivieră și înapoi la Londra, mereu dornică să petreacă măcar câteva clipe cu vechii prieteni. Au avut loc multe întâlniri de genul acesta. La Claridge, Savoy, Berkeley sau Dorchester. Un prânz intim, depănarea unor tandre amintiri și un rămas-bun cald și grăbit. Ruth nu avusese niciodată timp suficient pentru a vizita St Mary Mead. Miss Marple nici nu se așteptase însă la asta. Viața fiecăruia are un tempo. Al lui Ruth era *presto*, pe când Miss Marple era mulțumită să trăiască într-un ritm *adagio*.

Deci, pe Ruth, cea care locuia în America, o văzuse cel mai adesea, în timp ce pe Carrie Louise, cea care trăia în Anglia, nu o mai văzuse de peste douăzeci de ani. Ciudat, dar destul de firesc în același timp, fiindcă, atunci când două vechi prietene locuiesc în aceeași țară, nu au nevoie să stabilească întâlniri. Se presupune că, mai devreme sau mai târziu, se vor vedea fără a plănui asta din timp.

Însă atunci când oamenii se învârt în sfere diferite, întâlnirea nu are loc. Drumurile lui Jane

Marple și Carrie Louise nu se încrucișaseră niciodată. Pur și simplu.

– De ce ești îngrijorată pentru Carrie Louise, Ruth? întrebă Miss Marple.

– De fapt, asta mă neliniștește cel mai mult. Pur și simplu nu știu!

– Doar nu e bolnavă, nu?

– E foarte fragilă, întotdeauna a fost. Nu aș putea spune că îi e mai rău decât de obicei, având în vedere că se descurcă la fel ca noi toți.

– Nu e fericită?

– Oh, nu.

„Nu, nu e asta“, se gândi Miss Marple. „Ar fi dificil să ne-o închipuim pe Carrie Louise nefericită și totuși cu siguranță au existat momente în viața ei când trebuie să fi fost. Numai că imaginea nu era clar conturată. Confuză – da, neîncrezătoare – da, însă pradă unei dureri violente – nu.“

Cuvintele doamnei Van Rydock veniră ca o completare a gândurilor sale.

– Carrie Louise, spuse ea, a trăit mereu în afara acestei lumi. Nu știe cum e lumea. Poate că asta mă îngrijorează.

– Stilul ei de viață..., începu să zică Miss Marple, după care se opri clătinând din cap. Nu, spuse ea.

– Nu, ea însăși, interveni Ruth Van Rydock. Dintre noi, Carrie Louise a fost mereu cea care a avut idealuri. Bineînțeles că era la modă să ai

idealuri când eram tinere, toate aveam, așa cum se cuvenea oricărei fete de vârsta noastră. Tu aveai de gând să îngrijești bolnavii de lepră, iar eu să devin călugăriță. Ajungi să depășești însă vârsta acestor naivități. Căsătoria, ar spune unii, te aduce cu picioarele pe pământ. Totuși, în mare, nu mi-a mers rău de pe urma căsătoriilor.

Miss Marple avea impresia că prietena ei folosea un eufemism. Ruth fusese căsătorită de trei ori, de fiecare dată cu câte un bărbat extrem de bogat, și divorțurile care urmaseră îi măriseră contul bancar fără a-i afecta în vreun fel buna dispoziție.

- Bineînțeles, continuă doamna Van Rydock, întotdeauna am fost puternică. Greutățile nu mă doboară. Nu am așteptat prea multe de la viață și cu siguranță nu am așteptat prea multe din partea bărbaților - și bine am făcut, fiindcă, iată, nu am nici un fel de resentimente. Cu Tommy sunt și acum în relații excelente, iar Julius îmi cere deseori sfatul cu privire la piața financiară. Chipul i se întunecă. Cred că ceea ce mă îngrijorează la Carrie Louise este faptul că întotdeauna a avut tendința, știi, să se încurce cu maniaci.

- Maniaci?

- Oameni cu idealuri. Carrie Louise s-a lăsat întotdeauna sedusă de idealuri. Parcă o și văd, în toată splendoarea vârstei, la doar șaptesprezece ani, ascultându-l cu ochii ei mari, pătrunzători pe bătrânul Gulbrandsen, care nu se mai oprea

din vorbit despre planurile lui pentru omenire. Avea peste cincizeci de ani și totuși s-a căsătorit cu el, un văduv cu copii deja mari - și numai datorită ideilor filantropice ale acestuia. Obișnuia să stea și să îl asculte parcă vrăjită. La fel ca Desdemona cu Othello. Numai că, din fericire, nu a existat nici un Iago să strice totul, și oricum Gulbrandsen nu era de culoare. Era suedez sau norvegian, ori ceva de genul acesta.

Miss Marple încuviință din cap cu un aer meditativ. Gulbrandsen era vestit pe mapamond. Un om de afaceri abil și de o corectitudine desăvârșită, care adunase o avere atât de impresionantă, încât filantropia fusese singura opțiune pentru cheltuirea ei. Numele avea încă rezonanță. Trustul Gulbrandsen, Bursele de cercetare Gulbrandsen, Azilurile de binefacere Gulbrandsen și, cel mai cunoscut dintre toate, Colegiul pentru fiii muncitorilor.

- Știi, nu s-a căsătorit cu el pentru bani, spuse Ruth, cum aș fi procedat eu. Nu e genul lui Carrie Louise. Nu știu ce s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi murit când ea avea treizeci și doi de ani. Treizeci și doi de ani e o vârstă bună să rămâi văduvă. Ai experiență, dar încă te poți adapta.

Miss Marple dădea ușor din cap în timp ce asculta. În mintea ei prindeau contur portretele unor văduve pe care le cunoscuse în satul St Mary Mead.

- Am fost în culmea fericirii când Carrie Louise s-a căsătorit cu Johnnie Restarick. Desigur, pe el îl interesau mai mult banii - chiar dacă ținea la ea, nu ar fi luat-o de nevastă în lipsa averii. Johnnie era un egoist, un iubitor de plăceri, un trântor, dar era mai în siguranță lângă el decât lângă un visător. Johnnie nu dorea decât să ducă o viață lipsită de griji. Voia ca soția lui să meargă la cele mai bune croitorese, să aibă iahturi și să trăiască pe picior mare alături de el. Ești cât se poate de în siguranță cu un astfel de om. Dă-i confort și lux și va toarce ca un motan, va fi absolut fermecător cu tine. Nu i-am luat niciodată în serios preocupările pentru scenografie și teatru. Dar Carrie Louise era absolut fascinată - i se părea că e artă cu A mare și ea a fost cea care aproape l-a obligat să se întoarcă în acel mediu, pentru ca mai apoi femeia aceea groaznică din Iugoslavia să pună gheara pe el și să-l zăpăcească definitiv. El nu a vrut cu adevărat să plece. Dacă ea ar fi așteptat și și-ar fi păstrat cumpătul, el s-ar fi întors la ea.

- Ținea foarte mult la el?

- Asta e partea amuzantă. Nu cred că ținea cu adevărat. A acționat cât se poate de elegant în legătură cu tot ceea ce ținea de această chestiune, dar asta era obiceiul ei. Este și azi la fel de fermecătoare. S-a grăbit să divorțeze pentru ca el să se poată căsători cu creatura aceea. Ba le-a mai și propus celor

doi fii ai lui din prima căsătorie să locuiască cu ea, de dragul stabilității lor emoționale. Așadar, bietul Johnnie a trebuit să se căsătorească cu o femeie alături de care a trăit șase luni oribile și care a răsturnat mașina cu el înăuntru, direct într-o prăpastie, într-un acces de furie. S-a spus că a fost un accident, dar eu cred că a fost furie oarbă! Doamna Van Rydock făcu o pauză, luă o oglindă și își analiză îndelung chipul. Luă o pensetă și își smulse un fir de păr dintr-o sprânceană. Iar următoarea mișcare a lui Carrie Louise a fost căsătoria cu acest Lewis Serrocold. Câtă lipsă de imaginație! Un alt visător! Un alt idealist! Oh, nu spun că nu îi este devotat - cred că îi este -, dar are aceeași obsesie de a interveni în viața altora pentru a o schimba în mai bine. Și, la drept vorbind, nimeni nu poate face acest lucru în afară de tine însuși.

- Mă întreb dacă e chiar așa, spuse Miss Marple.

- Bineînțeles, și aici există o modă, la fel ca în vestimentație. (Draga mea, ai văzut ce încearcă Christian Dior să ne facă să purtăm pe post de fustă?) Unde rămăsesem? Ah, da, moda. Ei bine, există o modă și în filantropie. Pe vremea lui Gulbrandsen era educația. Dar asta nu mai e în tendințe acum. A intervenit statul. Toți se așteaptă ca educația să fie un drept fundamental și nu pun mare preț pe ea când o primesc! Delincvența juvenilă - asta e ultimul răcnet acum. Tineri infractori

și potențiali delincvenți. Toată lumea e înnebunită să-i ajute. Ar trebui să vezi cum îi sclipesc ochii lui Lewis Serrocold în spatele acelor ochelari cu lentile groase pe care îi poartă. Înnebunit de entuziasm! Unul dintre acei bărbați cu o voință nemărginită care trăiesc cu o banană și cu o felie de pâine prăjită pe zi și își investesc toată energia într-o Cauză. Și Carrie Louise se lasă dusă de nas, așa cum a făcut întotdeauna. Dar nu-mi place, Jane. S-a întrunit Consiliul de Administrație și întreaga proprietate a fost pusă în slujba acestei noi idei. Acum este un centru de formare pentru delincvenții juvenili, ticșit cu psihiatri, psihologi și tot arsenalul. Acolo locuiesc Lewis și Carrie Louise, înconjurați de acești băieți, care probabil nu sunt chiar normali. Și la tot pasul te-mpiedici de terapeuți ocupaționali și profesori și entuziaști, jumătate din ei destul de nebuni la rândul lor. Niște maniaci cu toții, și micuța mea Carrie Louise în mijlocul lor!

Făcu o pauză și se uită cu disperare la Miss Marple.

Bătrâna replică nedumerită:

- Dar nu mi-ai spus, Ruth, de ce îți este de fapt teamă.

- Păi, asta e, că nu știu! Și acest lucru mă umple de îngrijorare. Tocmai am fost acolo pentru o vizită scurtă. Și am simțit tot timpul că ceva nu e în regulă. În atmosferă, în casă, știu că nu mă înșel. Îmi dau imediat seama care e starea generală de spirit în jurul

meu, întotdeauna am făcut-o. Ți-am spus vreodată cum l-am îndemnat pe Julius să vândă Amalgamated Cereals înainte de a izbucni criza? Și nu am avut dreptate? Da, ceva nu este în regulă acolo... Dar nu știu ce sau de ce - nu știu dacă acei deținuți îngrozitori sunt de vină sau dacă motivul este cu totul altul. Nu pot să-mi dau seama. Lewis trăiește doar în lumea ideilor lui și nu observă ce se petrece în jur, și Carrie Louise, draga de ea, niciodată nu vede și nu aude nimic în afară de vreo privești frumoasă, un sunet plăcut sau un gând bun. E adorabil, însă nu e practic deloc. Răul există și vreau ca tu, Jane, să mergi acolo de îndată și să afli ce se întâmplă.

- De ce eu?! exclamă Miss Marple.

- Fiindcă ai un nas fin pentru astfel de lucruri. Ai avut întotdeauna. La fel cum întotdeauna ai avut înfățișarea asta inocentă, însă nimic nu te-a luat vreodată prin surprindere, întotdeauna te-ai așteptat la ce e mai rău.

- Ce e mai rău adesea se adeverește, murmură Miss Marple.

- Nu-mi dau seama cum de ți-ai făcut o asemenea părere despre firea umană - mai ales că trăiești în sătucul acela pașnic, într-o lume străveche, care încă și-a păstrat puritatea.

- Nu ai trăit niciodată într-un sat, Ruth. Probabil te-ar surprinde să afli ce se întâmplă într-un sat cu oameni simpli și pașnici.